

ธรรมานุศาสตร์

เพื่อให้ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาและส่งเสริมให้กำลังพล ทอ. มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ

กัณฑ์ที่ ๖ จุลพน

จุลพน หมายถึง ป่าที่มีต้นไม้น้อย ๆ หรือป่าโปร่ง กัณฑ์จุลพนประดับด้วยคาถา ๓๕ พระคาถา เป็นพระนิพนธ์ในสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม เพลงประจำกัณฑ์คือ “คุกพาทย” หรือ “รั้วสามลา” ประกอบกิริยาการแสดงอิทธิฤทธิ์ หรือการข่มขวัญ ซึ่งพรานเจตบุตรได้แสดงแก่ชูชก

พรานเจตบุตร ซึ่งได้รับคำสั่งจากกษัตริย์เจตราชฎีให้ทำหน้าที่เป็นนายด่านประตูป่า คอยห้ามมิให้ผู้ใดเข้าไปพบกษัตริย์ทั้งสี่พระองค์ เว้นแต่ราชทูตเท่านั้น รู้ไม่ทันเล่ห์เหลี่ยมของชูชก จึงหลงเชื่อให้ที่พักอาศัยและเลี้ยงดูจนอิ่มหนำสำราญ ครั้นรุ่งเช้า ก็จัดเตรียมเสบียงให้ชูชก พร้อมทั้งนำชูชก ไปยังต้นทางที่จะไปเขาวงกต และชี้บอกเส้นทางที่จะต้องผ่านว่า ต้องผ่านเขาคันธมาทน์ อันอุดมด้วยไม้หอมนานาชนิด ถัดไปจะเห็นเขาสีเขียวคราม คือเขาอัญชัน ซึ่งอุดมไปด้วยไม้ผลและสมุนไพรชนิดต่าง ๆ เดินต่อไปอีกสักครู่จะถึงสถานอัมพวันใหญ่ คือ ป่ามะม่วง ถัดไปเป็นป่าตาล ป่ามะพร้าวกับต้นแปง จากนั้นจะเป็นป่าไม้ดอกนานาพรรณที่มีกลิ่นหอมตระหลบไปทั้งป่า แล้วจะถึงสระอันอุดมไปด้วยสัตว์น้ำ หลากหลายชนิด มีฉันทสกรซึ่งเป็นน้ำตาลที่เชื่อกันว่าเกิดที่ไบบัว และเป็นเครื่องยาอย่างดีที่หาได้ยาก

พรานเจตบุตรยังได้แนะทางที่จะไปยังอาศรมของพระอัจจุตฤาษี เพื่อให้ชูชกถามถึงหนทางที่จะไปยังพระอาศรมพระเวสสันดร ชูชกจดจำเส้นทางที่พรานเจตบุตรบอกไว้ แล้วอำลาโดยทำประทักษิณ ๓ รอบ จากนั้นจึงออกเดินทางต่อไป

ตัวละครสะท้อนคุณธรรม : พรานเจตบุตร เป็นแบบอย่างของคนดี คนซื่อ แต่ขาดความเฉลียวฉลาด จึงถูกหลอกได้ง่าย

ข้อคิดจากกัณฑ์ : มีอำนาจ แต่หากขาดปัญญา ย่อมถูกหลอกได้ง่าย



เอกสารอ้างอิง

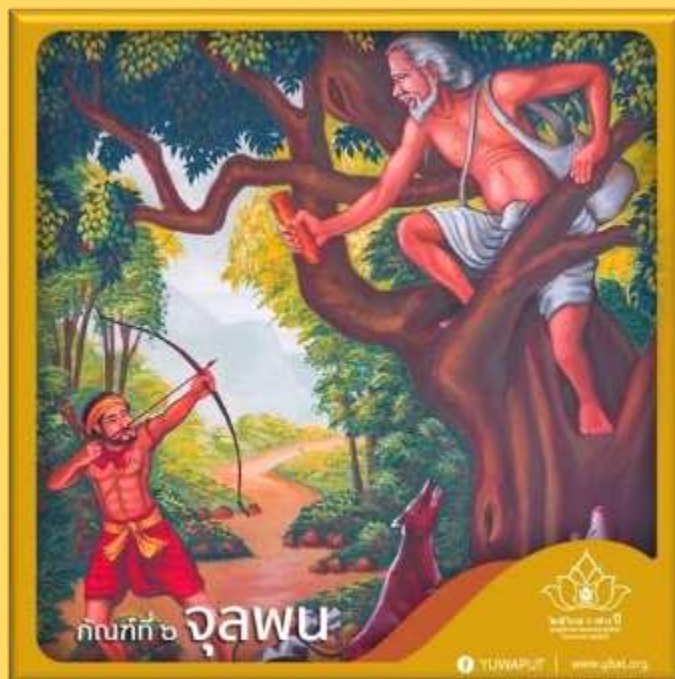
พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร :

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

เกษม บุญศรี. ประเพณีทำบุญเนื่องในพระพุทธศาสนา. กรุงเทพมหานคร : องค์การค้าของคุรุสภา,
๒๕๔๔.

ธนิต อยู่โพธิ์. ตำนานเทศน์มหาชาติ. พระนครศรีอยุธยา : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๐๑.

พระครูวิจิตรธรรมโกศล. กะเทาะเปลือกเวสสันดร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เลี้ยงเซียง, ๒๕๓๖.



จัดทำโดย : กองอนุศาสนาจารย์ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ
คณอก.จัดกิจกรรมส่งเสริมให้กำลังพลของ ทอ.มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ